

τήσετε, ἀλλ' ἔρχεται ἐκεῖνο καὶ σὰς ζητεῖ. Ἀπέναντι αὐτῶν δὲν ὑπάρχει διέξοδος ἄλλη, ἢ μόνον μία· ἡ ἐπιπόνησις τοῦ κυρ Γιάννη, ἐφ' οὗ ἐγράφη ποτὲ τὸ ἐξῆς ἐπιτύμβιον:

Ἐδῶ κοιμᾶται ἀσφαλῶς τὸ σῶμα τοῦ κυρ Γιάννη,
πολὺ πρὶν ἔλθ' ἡ ὥρα.

Ἐφρόντισε παραμονὴν τοῦ ἔτους ν' ἀποθάνῃ,
ἵνα μὴ δῶσῃ δάρα.

Δυστυχῶς ὅμως ἢ εὐτυχῶς δὲν ἔχουσιν ὅλοι τὴν τύχην τοῦ κυρ Γιάννη, καὶ θέλοντες μὴ θέλοντες θὰ διέλθωσι τὰ καυδιανὰ δίκρανα τῆς πρώτης τοῦ ἔτους. Θὰ δώσωσιν εἰς τὴν σύζυγόν των, θὰ δώσωσιν εἰς τὰ τέκνα των, εἰς τοὺς ἀνεψιοὺς καὶ τοὺς βαπτιστικοὺς των, θὰ δώσωσιν εἰς τοὺς ὑπερέτας των, τοὺς ἀσπόνδους τοῦτους ἐκ-θροῦς τῆς οἰκιακῆς των εἰρήνης, θὰ δώσωσι τέλος εἰς τοὺς διανομῆς τῶν ἐφημερίδων των, ὧν πολλαὶ, ἀληθινὰ ἐφημερίδες καὶ ῥοιμαίζουσαι μὲ τὰ περὶ τὸν Ἰσπανιν περίεργα ἐκεῖνα πτερωτὰ τετράποδα, ἅτινα ἐγενῶντο, ὡς λέγει ὁ Αἰλια-νός, τὴν πρωτὰν καὶ ἀπέθνησκον τὴν ἐσπέραν, ἀναφύονται τὴν πρώτην τοῦ ἔτους, μόνον καὶ μόνον χάριν τῶν διανομῶν των, (οἷτινες εἶνε πολ- λάκις καὶ συντάχται των,) καὶ ἀποθνήσκουσιν αὐθημερόν, — χάριν τῶν ἀναγνωστῶν των.

Δότε λοιπὸν, δότε καλοὶ μου ἀναγνώσταί, ἀφοῦ ἄλλως δὲν γίνεται· δότε ὅμως φαιδροὶ καὶ εὐθυμοὶ, μὴ μορφαζόντες μὴτε δυσανασχετοῦν-τες, καὶ ἐνθυμούμενοι ὅτι τὸ πενιχρότατον τῶν δῶρων καλλύνεται καὶ ὑπερτιμᾶται διὰ τῆς δια-θέσεως τοῦ δωρητοῦ.

«Δόσις ὀλίγη τε φίλη τε»

εἶπεν ὁ Ὅμηρος· ἂν δὲ ὁ Ὀβίδιος λέγει πού, ὅτι καὶ τὸ δίδειν εἶνε τέχνη, ἃς ἀποδείκνυται κἀν τοῦτο τὴν πρώτην τοῦ ἔτους ἐν Ἑλλάδι, ὅπου τοῦτο τὴν πρώτην εἶνε τέχνη τόσοσιν διαδεδομένη.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΛΑΧΟΣ.

«Ἐπιστήμη θελκτικώτερα τῆς ἐξηγήσεως τῶν καθημε-ρινῶν φαινομένων τῆς φύσεως, λέγει συγγραφεὺς τις, δὲν ὑπάρχει. Βλέπομεν, ὅτι τὸ ἄλας καὶ ἡ χιών εἰσι λευκὰ, τὰ ῥόδα κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥτιον ἐρυθρὰ, τῶν φυτῶν τὰ φύλλα πράσινα, κίτρινον τὸ ἡράνθεμον· ἄλλα πόσον ὀλίγοι ἄνθρωποι ἠρώτησάν ποτε, τίς ἢ αἰτία αὐτῶν! Γινώσκωμεν, ὅτι ὁ μὲν αὐλὸς παράγει φωνὴν μουσικὴν, ὁ δὲ ἐρραγι-σμένους κώδων ἦχον ἀσώφωνον· ὅτι τὸ πῦρ εἶναι θερμὸν, ὁ πάγος ψυχρὸς καὶ ἡ φλεγόμενη λαμπρὰ φωτεινὴ· ὅτι τὸ ὕδωρ ἐν μὲν τῇ θερμότητι βράζει, ἐν δὲ τῇ ψύχει πήγνυ-ται. Ἄλλ' ὅταν παιδίον τι ἀνεῖξον πρὸς ἡμᾶς ζητῇ τῶν φαινομένων τούτων τὸν λόγον, ποσάκις, μὴ εἰδότες καὶ ἡμεῖς αὐτῶν, ἐπιβάλλομεν εἰς τὸ παιδίον οἰγὴν ἀποκα-λύοντες τὰς ἐρωτήσεις, τὰς ὁποίας ἡ ἀφελῆς αὐτοῦ περιέρ-γεια προτείνει εἰς ἡμᾶς, γελοίας καὶ φλυαρίας!»

Ὁ κ. Τιμ. Α. Ἀργυρόπουλος, καθηγητὴς ἐν τῇ Στρα-τιωτικῇ Σχολῇ καὶ ὑφηγητὴς ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ, παρα-κλήθεὶς παρ' ἡμῶν, συνήγαγεν ἐκ διαφόρων συγγραμμάτων μετὰ μεγίστης ἐπιμελείας, πλείστας ἐξηγήσεις τῶν κοινο-τέρων φαινομένων, τῶν καθημερινῶν τὰς αἰσθήσεις μας προσβαλλόντων, περιβαλὼν αὐτὰ δι' ὕψους ἁπλοῦ, κατα-ληπτοῦ εἰς πάντας, καὶ παραληπῶν τὰ καθαρὰ τῆς φυσικῆς ζητήματα, τοὺς δυσνοήτους ἐπιστημονικοὺς ὅρους καὶ τὰ συστήματα, ὅσα δὲν στηρίζονται ἐπὶ τὰ γεγονότων. Ἐκ τῆς συλλογῆς ταύτης σκοποῦμεν ἐκάστου νὰ παραθετώμεν

ζητήματά τινα, συνταλοῦντες οὕτω εἰς τὴν διάδοσιν τῆς γνώ-σεως τῶν αἰτίων τῶν φυσικῶν φαινομένων, τῶν ὁποίων ἢ ἐνδελεχῆς σπουδὴ καὶ ἀναζήτησις, ἐνῶ ἀφ' ἐνὸς σπουδαίως μορφόνει τὸν ἀνθρώπινον νοῦν, καταστρέφει ἀφ' ἑτέρου τὰς προλήψεις καὶ ὑποθεθεῖ οὐκ ὀλίγον εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῶν ψυχικῶν ἀρετῶν.

Σ. τ. Δ.

ΕΞΗΓΗΣΙΣ ΤΩΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΩΝ ΦΑΙΝΟΜΕΝΩΝ

1. — Διατί ὁ ἥλιος εἶναι θερμότερος κατὰ τὸ θέρος ἐνῶ εἶναι μᾶλλον ἀπομακρυσμένος ἐξ ἡμῶν, παρὰ κατὰ τὸν χειμῶνα, ὅτε εἶναι πλησιέστερος εἰς ἡμᾶς;

Διότι κατὰ μὲν τὸ θέρος αἱ ἡλιακαὶ ἀκτίνες πίπτουσι καθέτως ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς, ἢ δὲ ἀτμοσφαῖρα ἀπορροφᾷ αὐτὰς τελειότερον. Ἐνῶ κατὰ τὸν χειμῶνα πίπτουσαι πλαγίως δια-σκορπίζονται κατὰ μέγα μέρος εἰς τὴν ἀτμο-σφαῖραν, ἣτις ἐξ ἄλλου μέρους ἀποφύχεται κατὰ τὸν χειμῶνα περισσότερον διότι ἡ νύξ εἶναι με-γαλειτέρα.

2. — Διατί φυσῶμεν τὰς χεῖράς μας τὸν χειμῶνα ὅπως τὰς θερμάνωμεν, φυσῶμεν δὲ ἐπίσης τὸ φαγητόν μας (π. χ. τὴν σοῦπᾶν μας) ὅπως τὸ ἀποψύξωμεν;

Διότι ὅταν φυσῶμεν τὰς χεῖράς μας ἀνοίγομεν τὸ στόμα, καὶ ἐξάγομεν τὸν ἀέρα τῶν πνευμό-νων, ὅστις εἶναι πολὺ θερμότερος τῶν ἀπεψυ-γμένων κατὰ τὸν χειμῶνα χειρῶν μας.

Ὅταν ἀπ' ἐναντίας φυσῶμεν τὸ φαγητόν μας ὅπως τὸ ἀποψύξωμεν λαμβάνει χώραν ἄλλο φαι-νόμενον, διότι κλείομεν τὸ στόμα, πιέζομεν τὸν ἐντὸς τοῦ στόματος ἀέρα, ἐξογκοῦντες μάλιστα τὰς παρειὰς μας, ἀφήνομεν δὲ μεταξὺ τῶν χει-λέων μας μικρὰν ὀπήν, διὰ τῆς ὁποίας ἐξα-κοντίζομεν μὲ ὄρμην τὸν ἀέρα. Ὅταν εἰς ἐν ἀγγεῖον πιέσητε τὸν ἀέρα καὶ ἀναγκάσητε νὰ εἰσέλθῃ πολὺ περισσότερος ἀφ' ὅσον χωρεῖ τὸ ἀγγεῖον ἀνοικτὸν, ὁ ἀῆρ οὗτος θερμαίνεται, ἢ μᾶλλον τὸν ἀναγκάζετε νὰ ἀποδώσῃ θερμαν-τικὸν τὸ ὅποιον ἔχει ἐντὸς αὐτοῦ. Ἄν τὸν ἀφή-σητε ν' ἀποψυχθῇ καὶ μετὰ ταῦτα ἀνοίξετε τὸ ἀγγεῖον, οὗτος ἐξέρχεται μὲ ὄρμην καὶ ζητεῖ νὰ λάβῃ ὀπίσω τὸ θερμαντικὸν τὸ ὅποιον τοῦ ἀφῆρέθη ὅταν ἐπιέσθη, ἂν δὲ θέσητε τὴν χεῖρά σας αἰσθάνεσθε ψῦχος, διότι ἀφαίρει τὸ θερμαν-τικὸν τοῦ ὁποίου ἔχει ἀνάγκην ἀπὸ τὴν χεῖρά σας. Ἐν γένει λοιπὸν ὁσάκις ἐν ἀέριον εἶναι πολὺ πιε-σμένον καὶ τὸ ἀφήσωμεν ἐλεύθερον παράγει ψῦχος.

Τοῦτο γίνεται ὅχι μόνον μὲ τὸν ἀέρα ἀλλὰ καὶ μὲ τοὺς ἀτμοὺς ὕδατος. Θέσατε τὴν χεῖρά σας ὑπεράνω ἀγγεῖου, εἰς τὸ ὅποιον βράζει ὕδωρ, θέλετε αἰσθανθῆ μεγάλην θερμότητα. Ἀπ' ἐναν-τίας θέλετε αἰσθανθῆ ψῦχος ὅταν θέσητε τὴν χεῖρά σας ὑπεράνω ἀτμῶν ἐξερχομένων ἀτμο-λέβητος, ὡς π. χ. τῶν ἐξερχομένων τῆς ἀτμα-μάξης τοῦ σιδηροδρόμου, ὅταν οὗτος συρίζῃ.

Ὅταν δὲ φυσῶμεν τὸ φαγητόν μας, ὁ ἀῆρ